



Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
NOVO MESTO

Smihelska cesta 14, 8000 Novo mesto
tel.: (07) 373-05-70, fax: (07) 373-05-90



slovenia
hungary
croatia

Organ upravljanja Sosedskega programa
Slovenija – Madžarska – Hrvaška 2004-2006 je
Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno
samoupravo in regionalno politiko

LETNA DELA V TRAVNIŠKEM SADOVNJAKU

Na oživitvi travniških sadovnjakov je bilo v preteklosti že veliko narejenega preko projekta OTS, sedaj pa podobno vsebino nadaljujemo v okviru programa čezmejnega sodelovanja Interreg III/A »Travniški sadovnjaki«.

Letošnje leto je neugodno leto, predvsem za razvoj **škrlupa**, zato bi bilo dobro opazovati, katere sorte so bolj prizadete in katere so bolj tolerantne za določene bolezni. Ta podatek nam bo v pomoč, ko se bomo odločali, katero sorto posaditi na svoj vrt.

Opažamo, da bo letošnje leto rodno, vendar so se zaradi veliko spomladanskih padavin in hladnega vremena ponekod jabolka prekomerno **razredčila**. Kjer pa so drevesa prepolna, opravimo korekcijsko rez tako, da spodrežemo preveč obremenjene in povešene veje. S tem zavarujemo prepolno vejo, da se ne zlomi, osvetlimo notranjost veje in tako poskrbimo za diferenciacijo rodnih brstov za naslednje leto.

Pri **oskrbi tal** pazimo, da zaradi suše ne pokosimo trave prenizko. Zaradi zadrževanja vlage priporočamo **zastiranje**. Za zastirko, ki naj bo debela vsaj 10 cm, je najbolj primerno seno, lahko pa uporabimo tudi slamo, plevel, gnoj, kompost ipd. Zastirka se ne sme dotikati debla, ker bo le-to začelo trohneti, zato zastiramo pod drevjem v obsegu krošnje.

V drugi polovici avgusta se lahko spretni sadjarji preizkusijo tudi v **cepljenju**. Primerna je **okulacija na speče oko**, kjer potrebujemo očesa toletnih, dobro razvitih mladik, katere cepimo na drobne divjake. Nekaj dni pred okulacijo divjak okopljemo, ga zaradi suše močno zalijemo in mu pred cepljenjem v zgornjem delu porežemo vse stranske poganjke.

Zgodnje sorte jablan, kot je npr. beličnik so že zrele. Če kaže, da bomo imeli v jeseni na vrtu veliko sadja, se moramo vprašati, kam z njim? Del jih lahko oberemo in shranimo za svežo uporabo za ozimnico, ostalo pa **predelamo** v različne izdelke, kot so sok, suho sadje, sadno vino, sadno žganje in sadni kis. Najširšo uporabno vrednost ima jabolčni sok in škoda bi bilo, da ne bi izkoristili **uslug predelave v jabolčni sok s profesionalno opremo, ki jih nudijo nekatere kmetije v določenih občinah**.

Na koncu lahko še izpostavimo **naravovarstveni pomen travniških sadovnjakov**. Mogočna senca visokodebelnih sadnih dreves nas varuje pred sončnimi žarki in nam postreže z globoko senco, sadovnjak pa očem in ušesom priredi koncert nastopajočih stanovalcev. Tako se prepustimo žvrgolenju ptic v krošnjah, oglašanju kobilic, letom metuljev in ostalim pestrostim živih bitij. Ob vsem pa ne pozabimo tudi na potrebna letna dela v sadovnjaku.

Tatjana Kmetič Škof, KGZS – Zavod NM

Partnerji v projektu so: KGZS – Zavod Novo mesto, Služba vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko, Kozjanski park, Zavod RS za varstvo narave, Park prirode Žumberak – Samoborsko gorje in Hrvatski zavod za poljuprivednu savjetodavnu službu.

Funkcionalni vodja projekta: mag. Zdenka Kramar, zdenka.kramar@gov.si, tel. + 386-7373-05-70.